

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 20. 1860.

NAPILAP.

106-ik szám.

Előfizetési ár:
* (Február 16-tól, a színhány végéig.)
Helyben házhoz hordva 1 frt. 30 kr.
Vidékre postán küldve 1 „ 50 „ oszt. ért.

Mindennemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknél 3
ujkr.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

Oly nagyon szeretett!

Bomác
Girarden Emiliától.

Nem, nem szeretem én: és még is érzem
— Ha szólt — hogy arcom rózsaszínű lett;
Ránézni nem merék, ha láttam reszketék:
Oly nagyon szeretett!

Jól tudtam hogy néki — tudok én tetszeni;
A rózsza érte volt keblem felett;
Csak hozzá beszéltem; haragjától féltem:
Oly nagyon szeretett!

S egyszer így szólt nekem: „mondd, eljössz-e velem
„A néma völgybe le?“ s mondtam: „megyek!“
Es várt ő hasztalan; nem tartám meg szavam....
Oly nagyon szeretett!

És akkor elhagyott — engem s a kis lakot,
Szíve, tudom, hogy vádolt engemet;
Nem látom többé, nem! és sirok szüntelen:
Oly nagyon szeretett!

Szász Domokos.

Hogy fogták hájdonában az ellenséget?

Történeti humoreszok Papp Miklóstól.

(Folytatás.)

„Legelőször is ma különös kegyelemből azt
az öt török foglyunkat a kik a várpinczében

vannak, ki engedi nagyságod az udvarra sétál-
ni, engemet pedig elfogat, s szemök láttára meg-
botoztat.

„Nagyon czifrán kezded Benedek!“

„Ne gondoljan vele Nagyságod, — tehát a
mint mondtam jól megbotoztad s azután vasra
veret. —“

„Ha már éppen úgy kívánod én nem bá-
nom akár nyakig is.“

„S végre a foglyokkal egy tömlözbe zárat,
a többit aztán rendre rendre elvégzem én szépen.“

A dolog éppen úgy történt. A foglyokat ki-
engedték sétálni, Pintér uramat pedig lekapták
előttük a husz körmérol s olyan keservesen meg-
botozták, hogy az egyik fogolynak a szájalom
miatt kicsordult a köny a szeméből. A várórség
el nem tudta gondolni mi az ördögöt véthetett
Benedek Balassának, hogy olyan czudarul bánik
vele. A botozás után nyakig vasba verték s be-
zárták a többi foglyokkal.

Az első nap alig szólott egy két szót Pin-
tér a többi foglyokhoz, csak sohajtozott, károm-
kodott eszeveszettül, s tépte a haját. Nem gyöz-
ték vigasztalni. A második nap már csendeseb-
ben viselte magát, de azért nem szünt meg meny-
re földre esküdni: hogy ha ötet az Isten kisza-
badítja valamiféle uton módon, hát akkor kár
völt születni Balassának, mert ő megöli, elpusz-
títja a halálok halálával, törökké lesz azonnal s
egyenésen a budai basa szolgálatába áll be.

Volt a foglyok közt egy Besir nevű fiatal,

alig 25 éves, ez legjobban sajnálkozott Benedeken, ez vigasztalta legtöbbet.

„Neked még könnyű“ — szólt Besir — „mert ha lecsendestül haragja uradnak, hát kibocsájt, visszafogad ismét kegyelmébe; de mink igazán elhagyatva vagyunk, nem gondol velünk senki, urad olyan magas váltság díjt szabott fejünkre, hogy kimondani is sok, ha telve lenne mindegyikünknek a feje jóféle vert arannyal, még akkor is nagyon sok lenne!“

„Ne is beszéljétek róla, mert csak ingereltek.“ — szólt Benedek. — „Én voltam a leghüségesebb embere, feláldoztam százszor már az életemet érte, s lássátok a háládatlan mivel jutalmaz érte? botoztat, kinez nyakig vasba veret.“

„Én már kiváltottam volna magamat eddig rég, de nem tudják hol vagyok, a budai basa is jó emberem, fogadom kiváltana, ha tudná, hogy itt nyomorgok!“ (Folyt. köv.)

„Urambátyám,“ a ki csak hat esztendő.

Láttak már önök olyan színészt, ki fiatal korában vén embereket játszott; hanem olyan színészt alig láttak, ki a színpadon kis gyermekeket játszik, az életben pedig már annyi ember, hogy mindenki „Urambátyám“nak szólítja, — ez a nevezetes ember nem más, mint derék Réthynek hat esztendő fia.

Mutogattak már hat lábú tehenet, két fejű bárányt, egy szemű kecskét, sőt mondhatnánk néhány száz fiatal embert, ki alig tizenhét éves korában, három öregapának szerzeményét és a maga erejét is elverte, — ilyen dolgokat, kit pénzért, kit meg ingyen majd minden nap lehet látni; de hogy egy hat éves gyermek olyan erényekkel legyen fölruházva, minőket a felnőtt ember, ha magának nincs, pénzért is megvehetne, — idáig legalább nem látott senki, s mi olvasóknak bemutatjuk őt ingyen. — A füredi sétányon sétálgatott a mult évben olykor olykor egy kis gyermek, gondosan kikerülve, hogy valakinek lába alá keveredjék, pedig ez is munkába került; mert a fürdői közönség özlött néha a sétányon, — s ime, a ki nem keresett senkit, mindenki tudvözli, s a közönségesen „Urambátyám“nak nevezett emberke egész komolysággal fogadja a jó napot, és ugyanazt visszakívánván, odább ballag, mint az olyan emberhez illik, ki nem ragad mindjárt, mint a bojtornán, mit aztán alig lehet bekaparni a ruháról.

„Meddig, urambátyám? kérdi, tőle egy tekintélyes öreg ur. „Le ballagok a tó mellé!“ mondja komolyan urambátyám, s a tó felé tart; hanem mindjárt utját állják; mert a közönség kíváncsi, az eredetiséget megbámulja; már pedig Ré-

thy Mihály uram fia nagy eredetiség, minthogy annak hiában vennének kalácsot vagy gyereknek való süteményt, mint az állat seregletbeni majomnak — hogy a tisztelt nézők kedvéért, majszoljon, és falatosságával mulattassa a bőkezűeket.

„Jó volna egy kis kalács?“ kérdi valamelyik a kis fiut, hogy behizelgje magát, — de ő komolyan mondja:

„Éltem én ma már eledellel, hallja kigyelmed!“ mondja a fiu, s a ki még nem ismervén őt, még inkább kínálja, még olyant is mond.

„Hallja kigyelmed, édes apám nem hozott engem Füredre hizlalóba.“

„Tehát megvolt már a reggeli?“ kérdik a komoly fiut.

„Egy emberrészt kaptam én reggelre.“ Válaszolja neki, s ha csak szabadulhat, emberséggel köszöntve a környezőket, elmegy odább, az ott maradók pedig bámulják azt a kis fiut, ki az ajándékkalács után nem kap, pedig még csak öt éves gyermek, aztán ugy is csak egy komédiásnak a fia.

Mennyivel mulatságosabb az állatsereglet; annak tulajdonosa már sokkal esélyesebb, — az nem ad majmának enni; mert tudja, hogy a közönség tölt zsebbel jelen meg, s agyonneveti magát, midőn a majmok egymást cibálják az odahajtott falatokért.

Ennyit sem tanultunk el még a kóborló idegenektől, — egy magyar színész hzt éves fiába olyan himlőt olt, hogy ne legyen a közönség éhese, — ne tolakodjék, ne nézze a pártfogó kezét, midőn az egy pénzdarabkáért a zsebébe nyul.

„Hát urambátyám, — tudna-e szavalni valamit?“

„Tudnék biz én.“

„Nohát, hadd halljuk.“

„Nem lehet hallani, — mondja a kis urambátyám, mert édes apám nem engedi meg.“

„Az öreg Réthy most ugy is próbán van, kezdje rá urambátyám!“ biztatja valaki.

„Egyszer már mondtam, és századszor is csak azt mondanám: nem lehet, mert apám nem engedi meg.“

A kis ember nem tégitván, valaki rászánja magát, elhívja az öreg Réthyt, ki fiának megengedi a szaválást, maga pedig visszamegy a próbára.

Ekkor a kis urambátyámnak ajka megnyílik, és vigat, szomorut egyremásra elmond, megrikatván és megmosolyogtatván a közönséget.

A hála sem marad el, egyik másik, pénzt akar adni a kis szaválónak, de mind hiában, urambátyám megvesztegethetlen, s először is azt mondja:

„Köszönöm, nem pénzért cselekedtem.“

Unszolják a gyereket, zsebébe dugják a pénzt;

de ő visszaadja, — hiában mondják, hogy ezt jó szívből adják, — az a kis legény nem hajlik, — elodázza magától a pénzt mert azt mondja:

„Ugy sem tudnám hasznát venni, gondomat viseli nekem édes apám.“

Megcsalják, zsebébe csusztatják, de mielőtt eltávozik, ovatosságból megkotorássza zsebét, s ime megleli a pénzt. Gazdáját hiában keresi, az ajándékozó nagy lelkien elszökött, más pedig nem veszi el a pénzt, s ime, az urambátyámból kitör

a gyerek, rivafakad, leteszi a pénzt a legelső padra, aztán könnyezve távozik; mert nem akar-ná, hogy az apja egy pénzdarabért „hitvány ember“nek mondja; mert alamizsnát vett el; mert engedetlen volt; mert apját megbántotta, ki úgy akarta nevelni, hogy a magyar színész fiát ne tartsák kötél-tánczó maradékának.

Vas Gereben.

TURCSÁNYI

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Tegnap előtt kísértük ki az örök nyugalom helyére Turcsányi Imrét. Az elhunyt-nak valamennyi ismerője megjelent temetésén. Pályatársai, kik melyek faluján barátját elvesztését, két gyász-dallal búcsúztak el tőle. A ref. tanuló ifjuság zenekara önként ajánkozott, hogy ki kíséri a temetőbe, mely minden este leg-szebb, leggyöngédebb bizonyítványa volt az el-hunyt iránti kegyeletöknek. Ezáltal egyszersmint köszönetét nyilvánítja általunk az elhunyt családjára, úgy szintén nemzeti színházunk összes személyzete a tanuló ifjuság zenekarának.

□ Hausser urnak színházunk alaptökeje növelésére rendezett hangversenye nem éppen oly szép számú közönség előtt ment végbe mint a két első. Ez előadásával bucsút vesz Kolozs-vártól s Szebenbe megy, hol kétségen kivül éppen oly köztetszést fog kivívni magának művészi játékával mint itt nálunk. Brenesán Eliza kisasszony, ki a kitűzött jótékony cél s a hang-versenyző iránti szíveségből vett részt, két ismert népdalt énekelt. A közönség tetszéssel fogadta. Follinus ur szintén népdalokat énekelt, még pedig sokkal szebben mint első alkalommal. A tiszta jövedelemből hogy mennyi jutott a szin-ház alaptökéjének, azt még nem tudjuk, — de a legközelebbi számunkban talán közölhetjük.

□ A győri színház igazgatója közelebről a kedves Priel Kornéliát nyerte meg néhány vendégszerepre. Legelőször „Gauthier Margit“-ban lépend fel.

□ Párisban néhány héttel ezelőtt a Vandeville-színházban azon furcsa eset adta elő magát, hogy a földszinten két nő összeveszett előadás alatt. Eleintén csak úgy odamondogattak egymásnak, később azonban oda fejlődött ki a dolog hogy hajba kaptak, sőt az egyik úgy összekarmolta és harapta a másikat, hogy emberi forma nem maradt rajta. A rendőrség kivezette azonnal mind a kettőt, de alig értek ki ismét elkezdék a harcot, mely csak az egyik fél végleges kimerültségével érte végét. Hogy miből ke-

rült az összeszólalkozás, azt nem lehetett kitu-dni egyik féltől sem.

Színházi krónika.

□ Vasárnap, mártius 18-kán, 1860. Réthy Mihály és fia első feljövelli adátott „A vén-bálcáros és fia a húza“. Színház népszínműve. Réthy a vénbálcárosot adá. — E szerepet a szerző egyenesen az ő számára írta, s így talán mon-danunk sem kell, hogy jelesül adja. Réthynek legnagyobb érdemei közé tartozik, hogy ő nem csak a darab fénypontját játssza a legnagyobb figyelemmel, de gondot fordít arra is, hogy a legkisebb jelenetét is kiemelje. A kis „urambá-tyám nagyba aratta a taps és kihívásokat. A boj-tárt bátran játssza, Petőfi „Bor és leány“ című dalát pedig oly csinosan szavalta el, hogy köz-kívánatra ismételnie kellett. A kis Turcsányi méltó vetélytársra akadt „Urambátyám“ban. A korcsamárost Simonyi adá, ki Gyulainak több jelenetében elég szerencsés utánozója. Ilont Po-lákovicsné érzésteljesen a bensőséggel játszott. A-zon jelenete midőn apja akaratának ellene szegül igen szépen sikerült. Lidit Sch. Minka adá, ki e szerepében mint mindig úgy ma is köztet-szést aratott. Laczit Komáromi helyett Tar adá. E változtatás nem tudjuk miért történt, s miért nem játszott Komáromi? Albisi jó kántor volt. A közönség szép számmal.

Hirdetések.

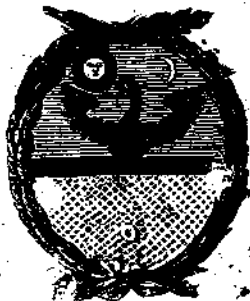
Éladó épülethez használható száraz egy és két czolos vastagságu deszka, lécz és zsendely kapható. Értekezhetni lehet felőlek a tulajdonossal, külső-monostor-utca 59-dik szám alatt. (3—6)

Alólirt értesitem mindazokat, a kik az általam sor-solás után kijátszott 6 mülapra szíveskedtek tenni; hogy a tegnap östve a Szeliga ur „Buda-Pesthez“ cím-zeti vendéglőjében a nyerő nevek kihuzatták. Az első huzásra nyert a „Gábor“ név 2 mülapot, a 2-ik hu-zásra „Geliert“ név kettőt, és a 3-dik huzásra „Genovéva“ név szintén kettőt. A nyertesek ké-peiket alólirtól bár mikor elvitethetik. Kolozs-várt, mártius 19. 1860. Boeckai János.

(1—1) Lakása Binecz-ház bel-monostor-utca 191. szá-

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI

SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, kedden, martius 20-kán, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti dalszintársaság által adatik:

Jekelfalussy ur föllépteül

HUNYADI LÁSZLÓ.

Eredeti nemzeti dalmú 4 felv. Szövegét írta Egressi Béni, zenéjét Erkel Ferencz a pesti nemzeti színház első karnagya.

ELSŐ SZAKASZ:

Cillej halála Nándoron (Belgrádban) 1456-ban.

Személyzet:

V-ik László, magyarok királya Pauly.
 Cillej Ulrik, a király nagybátyja Marzelli.
 Hunyadi László, várparancsnok Nándor-
 ban (Belgrádban) JEKELFALUSSY.
 Hunyadi Mátyás Schinek J.

Főurak, zsoldosok.

MÁSODIK SZAKASZ:

Királyi eskü Temesváron 1456-ban.

Személyzet:

V-ik László Pauly.
 Gara, nádor Bodorfi.
 Mária, leánya Fridrikné.
 Erzsébet, Hunyadi János özvegye, Te-
 mésvár urnöje Szerdahelyi Nelli.
 Hunyadi László JEKELFALUSSY.
 Hunyadi Mátyás } fiai Schinek J.
 Egy hölgy Láng Mari.
 Urbölgyek, nemések.

HARMADIK SZAKASZ:

Ármány Budán 1456-ban.

Személyzet:

V-ik László Pauly.
 Gara, nádor Bodorfi.
 Mária, leánya Fridrikné.
 Hunyadi László JEKELFALUSSY.
 Hunyadi Mátyás Schinek J.

Kisérlet, nép, örök.

NEGYEDIK SZAKASZ:

Vérpad Budán 1457-ben.

Személyzet:

Gara, nádor Bodorfi.
 Mária, leánya Fridrikné.
 Erzsébet Szerdahelyi Nelli.
 Hunyadi László JEKELFALUSSY.
 Bakó x x x

A mennyegzői tünnevény alkalmára szerzett magyar tánczot eljárják: Kohu Fáni és Farkas Mari.

Az opera tartalma kinyomva kapható a pénztárnál 5 kr. p. p.

Jekelfalussy ur a fenjelölt szerepben harmadszor lép föl.

Holnap, szerdán, e szinpadon először, Aranyvári k. a. és Montella ur föllépteül: **ESMERALDA.** Nagy ballet 5 felvonásban.

Kohu Fáni, és Farkas Mari, mint ujonan szerződött tánczosnok, ma először lépnek föl.

Kezdeté 7 órakor, vége 9 után.

A rom. kath. lyceum betűivel.